

HAFTAYA BAKIŞ

Fed'in toplantı tutanakları yakından takip edildi.

Veri akışının zayıf olduğu geçtiğimiz haftanın en önemli gündem maddelerinden biri Fed'in Mayıs ayı toplantı tutanaklarıydı. Toplantı tutanaklarında, ilk çeyrek büyüme rakamlarındaki yavaşlamanın geçici olduğu yönünde fikir birliğine varıldığı görülürken, ikinci çeyreğe dair beklentilerin daha güçlü bir ekonomik görünüme işaret etmesi dikkat çekti. Tutanaklara göre ABD'de işgücü piyasasında kaydedilen iyileşmenin ilkbahar aylarından itibaren özel tüketim harcamalarına daha net yansımalarının beklendiğini vurgulayan Fed yetkilileri, enflasyona dair yukarı yönlü risklerin hafiflediğini dile getirdiler. Bununla birlikte, bazı varlık fiyatlarında yaşanan hızlı artışlara atıfta bulunan politika yapıcılar bu durumun finansal piyasalardaki kırılganlıkları artırdığını belirttiler. Tutanaklarda dikkat çeken bir diğer nokta da yetkililerin Fed'in bilançosunun küçültülmesine ilişkin yol haritası üzerinde görüşmeleriydi. Tutanaklarda FOMC üyelerinin, itfasi gelen hazine tahvili ve mortgage'a dayalı menkul kıymetlere yönelik yeniden yatırımların kademeli bir şekilde azaltılmasını tartıştıkları görüldü.

Hafta içerisinde açıklamalarda bulunan Kaplan ve Bullard gibi Fed yetkilileri de, 2017 yılının ikinci yarısında Fed'in bilanço küçültmesi yönünde karar alması gerektiğini açıkladılar. Fed cephesinden gelen son haberlerin yanı sıra birinci çeyrek GSYH büyümesinde yapılan yukarı yönlü revizyonun (%1,2) ardından piyasalar 13-14 Haziran tarihinde gerçekleştirilecek FOMC toplantısında politika faizinin 25 baz puan artırılmasını bekliyor. Ayrıca, toplantı sonrasında makroekonomik projeksiyonlara ek olarak Fed bilançosunun önümüzdeki dönemdeki gelişimine dair net bir planın yayımlanabileceği de değerlendiriliyor.

Çin'in kredi notu düşürüldü.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Çin'in yabancı para cinsi kredi notunu bir basamak indirerek "A1"e düşürürken, not görünümünü "durağan" olarak açıkladı. Moody's tarafından yapılan açıklamada Çin'de ekonomik büyümedeki yavaşlamaya dikkat çekilirken, yükseliş eğiliminde olan borç yükü nedeniyle finansal sisteme yönelik artan kırılganlıkların not indirimi kararına temel teşkil ettiği belirtildi. Moody's ayrıca, Çin'de potansiyel büyüme hızının %5'e yaklaşacağını öngörerek, ülkedeki yapısal reform sürecinin olası bir borç krizinin engellenmesi hususunda yetersiz kalacağını savundu. Böylece, Moody's Çin'in kredi notunu 1989 yılından bu yana ilk kez düşürdü. Kararın ardından Shanghai Bileşik Endeksi hızlı bir şekilde gerilerken, haftanın ikinci yarısında yatırımcıların düşük seviyelerden alım yapmaları nedeniyle borsa endeksindeki kayıpların telafi edildiği görüldü.

Öte yandan, son aylarda sermaye kontrollerinin gevşetildiği ülkede borsa endeksinin küresel piyasalardan olumsuz yönde ayrışması dikkat çekiyor. Nisan ortasından itibaren Shanghai Bileşik Endeksi yaklaşık %5 civarında düşerken, yüksek getiri arayışındaki yatırımcıların "bitcoin" gibi alternatif araçlara yöneldikleri görülüyor. Ayrıca bu dönemde, Rusya ve Japonya gibi ülkelerin bitcoini resmi ödeme aracı olarak kabul ettiklerini açıklamaları da bitcoin fiyatlarındaki yükselişte etkili oluyor. 2017 başından bu yana %128 prim yapan bitcoin, geçtiğimiz haftayı 2.279 dolar düzeyinde tamamladı.

HAFTALIK VERİLER

	19.May	26.May	Değişim		19.May	26.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	95.147	97.533	% 2,5 ▲	EUR/USD	1,1204	1,1182	-% 0,2 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,45	%11,10	-35 bp ▼	USD/TL	3,5743	3,5767	% 0,1 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,25	%2,25	0 bp ▲	EUR/TL	4,0051	3,9995	-% 0,1 ▼
EMBI+ (baz puan)	332	325	-7 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.255	1.267	% 0,9 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	306	284	-22 bp ▼	Petrol (USD/varil)	52,9	51,3	-% 3,0 ▼

bp: baz puan

Petrol fiyatlarında hızlı düşüş...

Önceki haftalarda yükseliş eğiliminde olan petrol fiyatları geçtiğimiz Perşembe günü gerçekleştirilen toplantı sonrasında sert düşüş kaydetti. OPEC ve OPEC dışı ülkeler petrol arzının beklentiler paralelinde 9 ay daha kısılması yönünde anlaşmaya varırken, üretim kısıntısının artırılmaması alınan bu kararın etkinliğine dair soru işaretlerini beraberinde getirdi. Bu çerçevede, günlük petrol arzındaki kısıtlama daha önce kararlaştırıldığı seviye olan 1,8 milyon varilde bırakılarak Mart 2018'e kadar sürdürülecek. Nijerya ve Libya alınan bu karardan muaf tutulurken, son aylarda ABD'de petrol üretiminin yukarı yönlü seyretmesi küresel enerji piyasalarındaki dengelenme sürecinin uzun bir zaman alacağına işaret ediyor. Nitekim, Mayıs ayında ABD Enerji Bakanlığı tarafından yayımlanan tahminlere göre ülkede petrol arzının önümüzdeki 12 ay içerisinde yaklaşık 600 bin varil artış kaydetmesi bekleniyor.

Brent türü ham petrolün varil fiyatı geçtiğimiz hafta 51,3 dolar düzeyinde gerçekleşti. Altın fiyatları ise 1.267 dolar/ons ile son 1 ayın en yüksek seviyesini test etti.

Yurt içinde iktisadi faaliyette toparlanma sürüyor.

Son dönemde yurt içinde ekonomiyi desteklemeyi amaçlayan politikaların yanı sıra en büyük ticaret ortağımız Euro Alanı'nda talebin canlı seyretmesi öncü göstergelerin olumlu bir görünüm sergilemesinde etkili oluyor. Mayıs ayında Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puan artarak %78,8 oldu. Böylece, imalat sanayiinde aktivite son 4 yılın en yüksek seviyesine yaklaştı. Mevsimsel etkilerden arındırılmış KKO da %78,9 seviyesiyle küresel krizden bu yana en yüksek seviyesine ulaşarak ekonomik büyümeye ilişkin olumlu havayı teyit etti. Sektörler bazında değerlendirildiğinde KKO'daki iyileşmenin genele yayıldığı görüldü. Yeni model ürünlerin dış pazarda satışa sunulduğu motorlu kara taşıtları sektörü ihracatta olduğu gibi KKO'da da liderliğini koruyor. Mayıs ayında sektörün KKO'su %87,7 ile Ağustos 2008'den bu yana en yüksek düzeyine çıktı. Türkiye'de imalat sektörünün önemli oyuncularından ana metal sanayiinde iktisadi faaliyet son aylarda emtia fiyatlarında gözlenen artıştan olumlu yönde etkileniyor. Küresel piyasalarda yükseliş eğiliminde olan demir cevheri ve termal kömür fiyatları nedeniyle rekabet gücü iyileşme kaydeden Türk ana metal sanayinde KKO yıllık bazda 1,3 puan artışla %79,3'e ulaştı.

Ekonomik Güven Endeksi arttı.

Geçen hafta, yurt içinde iktisadi faaliyetin ikinci çeyrekte ivme kazandığına işaret eden bir diğer veri de Ekonomik Güven Endeksiydi. Ekonomik Güven Endeksi bir önceki aya göre %1,1 oranında artarak 100,5 seviyesinde gerçekleşti. Böylece endeks, 17 aylık bir aradan sonra ilk kez "100" eşik değerinin üzerinde gerçekleşerek ekonomik duruma ilişkin iyimserliğin genele yayıldığını gösterdi. Bu dönemde hizmetler ve inşaat sektöründe beklentilerin iyileşme eğiliminde olduğu görüldü.

BİST-100 endeksi tarihi yüksek seviyede...

Yurt içinde iktisadi faaliyetin canlandığı yönündeki görüşlerin yanı sıra küresel risk algısındaki iyileşmeye bağlı olarak gelişmekte olan ülkelere yönelik yabancı sermaye akışının hızlanması BİST-100 endeksinde gözlenen yukarı yönlü harekette belirleyici oluyor. Geçtiğimiz haftanın ilk yarısında 98.795 puan ile tarihi yüksek seviyesine ulaşan borsa endeksi, izleyen günlerde yatırımcıların kâr realizasyonları nedeniyle kazançlarının bir kısmını geri verdi. TL varlıklara yönelik artan taleple birlikte getiri eğrisi de tüm vadelerde aşağı yönlü hareket etti. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi geçtiğimiz hafta %11,1 ile son 3 ayın en düşük seviyesini test etti. TL, dolar ve euro karşısında dar bantta yatay seyretti.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Yurt içinde konut satışları artıyor.

Türkiye’de ekonomik büyümenin önemli unsurlarından **inşaat sektörü** 2017 yılının ikinci çeyreğine güçlü bir başlangıç yaptı. Türkiye genelinde konut satışları Nisan’da bir önceki yılın aynı ayına göre %7,6 artarak 114 bin adet oldu. Yurt içinde ipotekli konut satışları yıllık bazda %29,6 oranında artış kaydederek 43 bin adede ulaştı. Diğer konut satışları ise bu dönemde %2,5 azalışla 71 bin adet olarak kaydedildi. En fazla konut satışının gerçekleştirildiği iller sırasıyla İstanbul, Ankara ve İzmir oldu. Son dönemde konut fiyatlarındaki artışın ivme kaybettiği İstanbul’da satışların yıllık bazda %2,7 ile sınırlı oranda artış kaydetmesi dikkat çekti. Sözkonusu dönemde Ankara ve İzmir’de ise konut satışlarındaki artışlar sırasıyla %12,8 ve %9,2 seviyesinde gerçekleşti.

Nisan ayında 664 yatırım teşvik belgesi verildi.

Resmi Gazete’de yayımlanan yatırım teşvik belgeleri listesine göre, Nisan ayında Ekonomi Bakanlığı tarafından 664 firmaya çeşitli vergi istisnaları içeren yatırım teşvik belgesi verildi. Teşvik belgelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde, enerji sektöründen 234, imalat sektöründen 227 firmanın teşvik belgesi aldığı görüldü. Açıklamada, ilgili dönemde yatırım teşvik belgesi alan firmaların toplam yatırım tutarlarının 12,2 milyar TL olduğu ve 21 bin kişilik yeni istihdam yaratılacağı belirtildi.

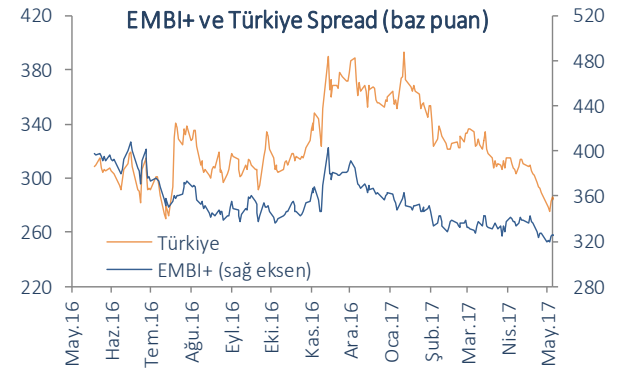
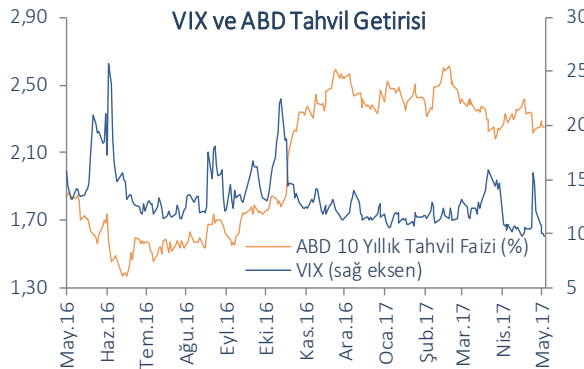
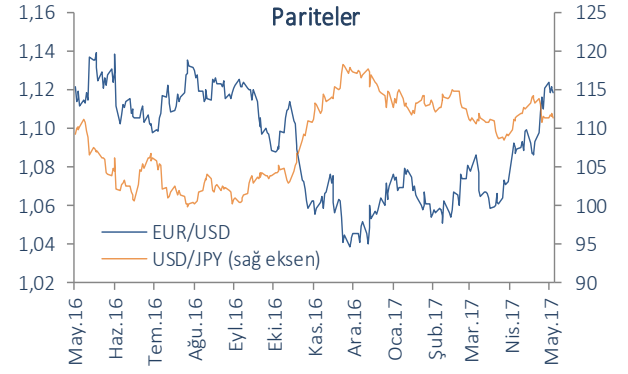
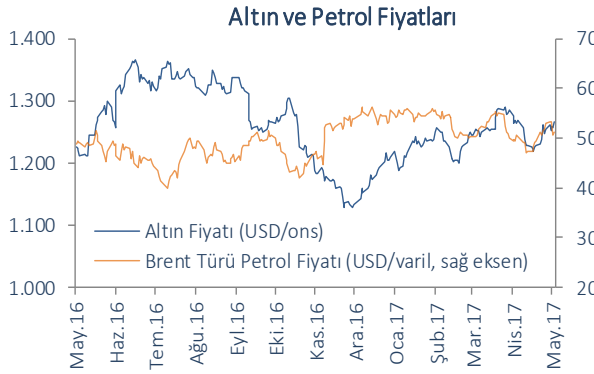
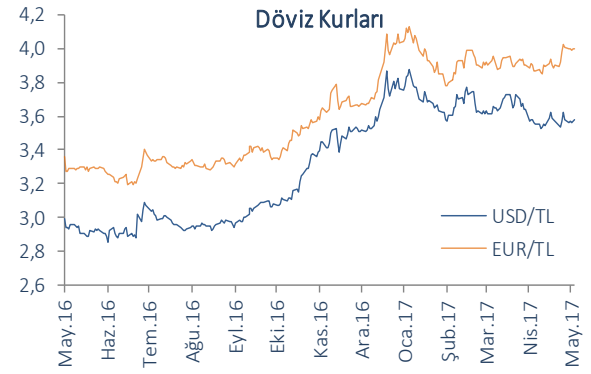
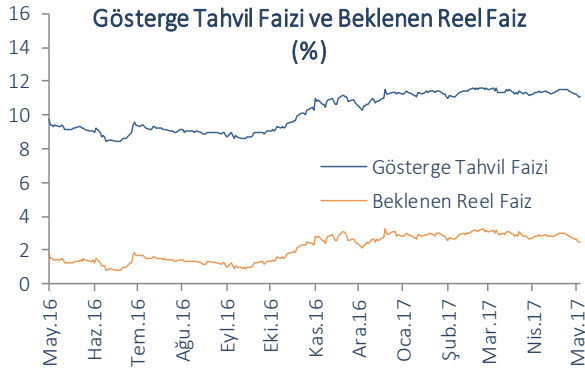
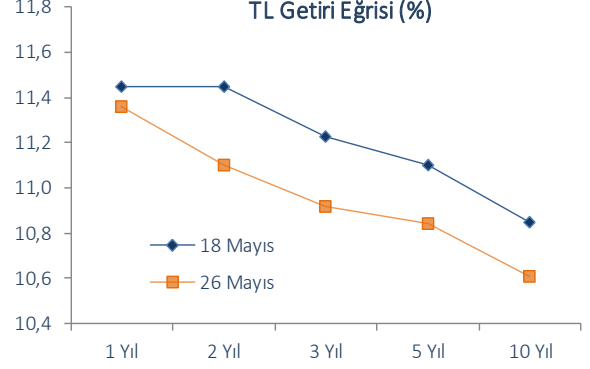
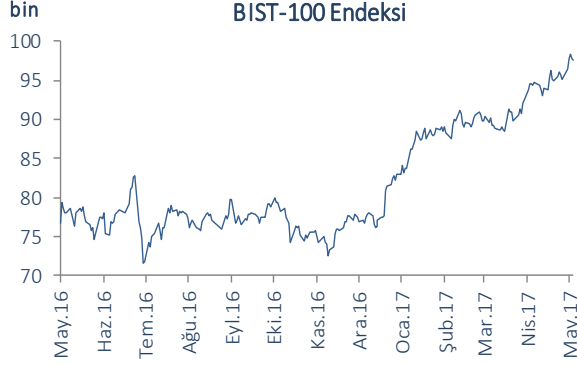
Tarım sektöründe iyimserlik artıyor.

2016 yılında daralarak ekonomik büyüme üzerinde baskı yaratan tarım sektöründe üretimin bu yıl artış kaydetmesi bekleniyor. TÜİK tarafından yapılan tahminlere göre 2017 yılında tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde rekoltenin %4,4, meyvelerde ise üretimin %9,7 oranında artış kaydetmesinin beklendiği açıklandı. Bu çerçevede, 2017 yılında üretim miktarının tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 68,2 milyon ton, sebzelerde 30,3 milyon ton ve meyvelerde 20,8 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Türkiye’nin ithalatta önemli oranda dışa bağımlı olduğu buğdayda rekoltenin yıllık bazda %5,8 yükselişle 21,8 milyon tona ulaşması öngörülüyor. Sebze ürünlerinde rekoltenin alt gruplar bazında genel olarak yatay seyredeceği tahmin edilirken, meyve grubunda üretimin elma, zeytin ve kayısı öncülüğünde artması bekleniyor.

Çimento üretiminde artış bekleniyor.

2017 yılında inşaat sektörünün güçlü bir performans sergilemesinin yanı sıra dış talebin canlanması Türk çimento sektörüne dair iyimser havayı destekliyor. Dünyanın en büyük 5. çimento imalatçısı olan Türkiye’de iç satışların 2017 yılında %5 civarında artması öngörülürken, üretim kapasitesinin süren yatırımların devreye alınmasıyla birlikte yıllık 82,5 milyon ton’a ulaşması bekleniyor. 2017 yılında Türk çimento sektörünün dış satışlarının 500 milyon dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

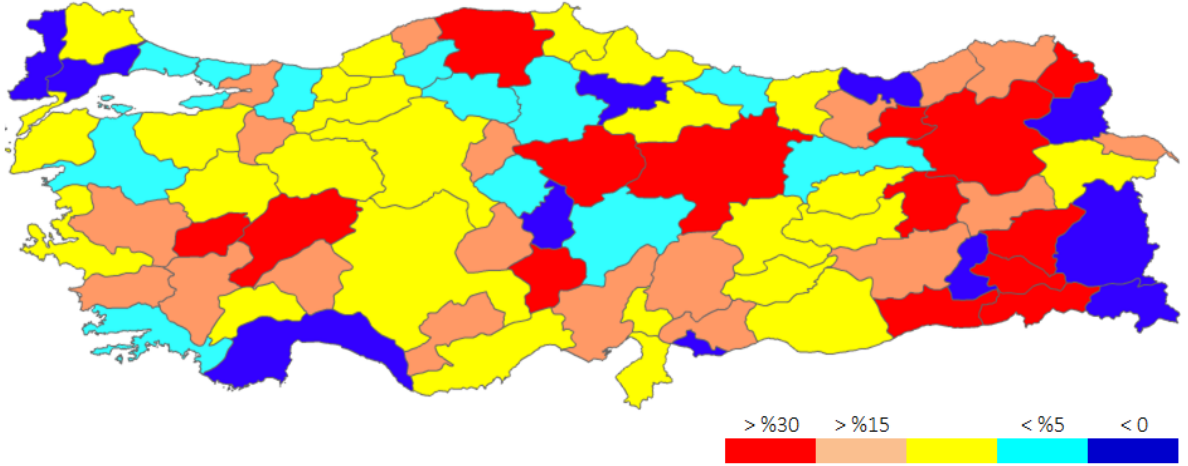
PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

NEDEN ÖNEMLİ

Türkiye’de inşaat sektörü, son yıllarda ekonomik büyümeye önemli ölçüde katkı sağlamasının yanı sıra başta demir çelik ve çimento olmak üzere 200 farklı sektörden aramalı kullanmakta olup yaklaşık 2 milyon kişiye istihdam sağlamaktadır. Sektördeki aktiviteye dair önemli öncü göstergeler arasında yer alan yurt içi konut satışları, son aylarda verilen teşviklerle birlikte iyileşme kaydederek Türkiye ekonomisine yönelik iyimser bir resim çizmektedir. Öte yandan, 2017 başından bu yana sektörün iller bazında kaydettiği gelişim de dikkat çekmektedir. Önceki yıllarda, Türkiye’de inşaat sektöründe gözlenen hızlı büyümeye önemli ölçüde katkı sağlayan İstanbul’da konut satışlarındaki yıllık artış hızı, 2017’nin ilk dört ayında bir miktar ivme kaybetmiştir. Ankara ve İzmir’de ise konut sektörü nispeten daha güçlü bir performans sergilemiştir. En fazla konutun el değiştirdiği iller arasında yer alan Kocaeli ve Aydın’da konut satışları Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde artarken, aynı dönemde Antalya’da satışlar azalmıştır.

Ocak-Nisan 2017 Döneminde Konut Satışları
(yıllık % değişim)

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
30 Mayıs	ABD Kişisel Gelirler	Nisan	%0,4
	ABD Çekirdek PCE	Nisan	%0,1
31 Mayıs	Dış Ticaret İstatistikleri	Nisan	
	Euro Alanı İşsizlik Oranı	Mayıs	
	ABD Bekleyen Konut Satışları	Nisan	
1 Haziran	ABD ADP İstihdam Artışı	Mayıs	
	ABD İmalat ISM	Mayıs	54,6
2 Haziran	ABD Tarımdışı İstihdam	Mayıs	185 bin kişi
	ABD İşsizlik Oranı	Mayıs	%4,4

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Müdür Yrd.
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.